

Pitkäjänteistä omistajanvaihdosten edistämistyötä

15.11.2018

Pitkäjänteistä omistajanvaihdosten edistämistyötä jatkettava

Uunituore valtakunnallinen omistajanvaihdostutkimus osoittaa, että pitkäjänteinen omistajanvaihdosten edistämistyö on kantanut hedelmää. Vaikka tulokset ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan, ei se kuitenkaan tarkoita, että edistämistyö voitaisiin lopettaa tähän. Päinvastoin.

Huomionarvoista on, että yrittäjistä 84 % pitää tärkeänä pienten yritysten omistajanvaihdosten edistämistä. Vaikka asenteet omistajanvaihdoksiin ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan, ovat niiden haasteet suurin piirtein entisiä. Edelleen ostajan löytäminen, oikean hinnan löytäminen, rahoitus ja verotukseen liittyvät seikat askarruttavat eniten omistajanvaihdosikää lähestyvän yrittäjän mieltä, ja näihin osa-alueisiin täytyy erityisesti panostaa. Tämä tutkimus vahvistaa, että erityisesti mikroyritykset, ei niinkään yhden hengen yritysten vaan 2–10 työntekijän yritysten on syytä olla ainakin julkisen tai puolijulkisen omistajanvaihdostyön keskiössä. Erityisesti kokoluokan 5–10 työntekijää yrittäjät kokevat selvästi eniten haasteita omistajanvaihdoksiin liittyen ja kuitenkin tämän kokoluokan yritykset olivat heti yli 20 työntekijän yritysten jälkeen seuraavaksi aktiivisimpia esimerkiksi yrityksen kehittämisessä ja samoin niillä oli toiseksi suurimmat odotukset sukupolvenvaihdosten suhteen. Vastaavasti 2–4 työntekijän yrityksillä on eniten myyntiaikomuksia.

Omistajanvaihdosten edistäminen on parasta kasvuyrittäjyyden edistämistä

Yrityksen kasvutavoitteet, kehittämisintensiteetti ja jatkuvuusnäköymät liittyvät toisiinsa. Kasvua tavoittelevilla yrityksillä on korkeammat sukupolvenvaihdosaikomukset ja useammin suunnitelma yrityksen myynnistä yrittäjän eläköityessä. Yrityksissä, joissa jatkaja on tiedossa tai myyntiä suunnitellaan, kehittämisaktiivisuus on korkeampaa. Omistajanvaihdos ts. yrityksen tai liiketoiminnan ostaminen nähdään yhä useammin hyvänä keinona kasvattaa omaa yritystä, mutta samalla oman yrityksen kasvattaminen parantaa mahdollisuuksia yrityksen siirtämiseen aikanaan eteenpäin myynnin tai sukupolvenvaihdoksen keinoin. Tutkimus vahvistaa, että omistajanvaihdokset koskevat entistä useammin kaikenikäisiä yrittäjiä ja tämä on huomioitava edistämistyössä.

Omistajanvaihdokset tuovat dynamiikkaa, kasvua ja kehittämistä yrityksiin ja niiden edistäminen on yhteiskunnallisesti tärkeää. Omistajanvaihdosten edistäminen on kasvuyrittäjyyden edistämisen ydintä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu toteutti barometrin Omistajanvaihdosfoorumin tilauksesta. Tutkimusaineisto

kerättiin Suomen Yrittäjien, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n sekä kauppakamareiden jäseniltä eri puolilta Suomea kesällä 2018.

Elina Varamäki

vararehtori, KTT, dosentti, SeAMK

Sanna Joensuu-Salo

yliopettaja, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Anmari Viljamaa

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri